

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

---

LĒMUMS

Rīgā

2012.gada 24.maijā

Nr.E03-PTU-F103-18

Par tiesiskā pienākuma uzdošanu un administratīvā soda uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 2.punktā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Kristīne Riekstiņa,
 piedaloties
 [..]

izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – *PTAC*), pamatojoties uz *Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma* (turpmāk – *NKAL*) 15.panta pirmo daļu, ir veicis interneta mājaslapā <http://ienakumuplans.lv/> (turpmāk – *Mājaslapa*) īstenotās komercprakses izvērtēšanu.

Mājaslapas izvērtēšanas ietvaros 2012.gada 8.martā *PTAC* sastādīja Aktu Nr.PTUF-103/1 (turpmāk – *Akts*) par komercprakses atbilstību tās reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izvērtēšanu. *Akts* tika sastādīts par *Mājaslapā* īstenoto komercpraksi, kuras ietvaros *Mājaslapā* tika sniegta informācija par iespēju veikt noguldījumus un iesaistīties Sergeja Mavrodi dibinātā veidojuma „MMM-2011” finanšu piramīdveida shēmā.

Vienlaikus 2012.gada 8.martā *PTAC* saņēma Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3.biroja 2012.gada 6.marta vēstuli Nr.20/10/3/1-10708 (turpmāk – *Vēstule*), kurā pēc piekritības pārsūtīti materiāli administratīvā pārkāpuma lietā lēmuma pieņemšanai pēc būtības daļā par konstatēto pārkāpumu saskaņā ar *Latvijas Administratīvā pārkāpumu kodeksa* (turpmāk – *LAPK*) 166.¹³ panta trešo daļu par negodīgu komercpraksi. No *Vēstulē* pievienotajiem materiāliem, proti, 2012.gada 29.februāra Administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PA050858 (turpmāk – *Protokols*) un [..] (turpmāk – *Persona*) 2012.gada 29.februāra paskaidrojuma (turpmāk – *Paskaidrojums*) izriet, ka *Persona* 2011.gada 28.decembrī izveidoja *Mājaslapu*.

2012.gada9.martāPTAC tika pieņemts Lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

2012.gada14.martāPTAC nosūtīja SIA „IT MANAGEMENTGROUP” (turpmāk – *Sabiedrība*) lēmums Nr.21-14/1754-F-103 „Par piekļuves liegšanu mājaslapai”, kurā PTAC, pamatojoties uz *Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma* 10.panta ceturrtās daļas 5.punktu, 13.panta pirmās daļas 2.punktu un otrās daļas 4.punktu, pieprasīja *Sabiedrībai* nekavējoties liegt piekļuvi *Mājaslapai*, kura izvietota uz *Sabiedrības* servera.

2012.gada27.aprīlīPTAC nosūtīja *Personai* vēstuli Nr.21-14/2811-F-103 „Par uzaicinājumu uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu un viedokļa sniegšanu” (turpmāk – *Uzaicinājums*), kurā PTAC saskaņā ar LAPK 268.¹ pantu paziņoja, ka administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notiks 2012.gada24.maijāplkst.10:00PTAC Rīgā, K.Valdemāra ielā 157, 2.stāvā, 214.kabinetā, kā arī informēja *Personu*, ka saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* (turpmāk – *APL*) 62.panta pirmo daļu tai līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai ir tiesības izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. Vienlaikus *Uzaicinājumā*PTAC pilnīgi un objektīvai lietas apstākļu noskaidrošanai, pamatojoties uz *APL*59.panta pirmo, otro un ceturto daļu, *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) 25.panta ceturrtās daļas 6.¹ punktu un *NKAL*15.panta otro daļu, pieprasīja *Personai* līdz 2012.gada17.maijam sniegt PTAC informāciju par to, vai tā citās mājaslapās ir izvietojusi identiska satura vai pēc būtības identiska satura informāciju kā *Mājaslapā*, proti, informāciju, kas popularizē veidojuma „MMM-2011” darbību.

2012.gada17.maijāPTAC saņēma *Personas*2012.gada16.maija vēstuli (bez numura, turpmāk – *Skaidrojums*), kurā norādīts turpmākais.

1. *Personas* darbībās (rīcībā) nav administratīvā pārkāpuma notikuma un sastāva, bet *PTACUzaicinājuma* saturs, kurā tiek atzīts, ka *Persona* ir izdarījusi LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, ir nelikumīgs, pamatojoties uz *Skaidrojumā* sniegtajiem argumentiem.

2. Komerccprakses jēdziens ir nesaraujami saistīts ar uzņēmējdarbību (komercdarbību vai saimniecisko darbību), jo komercprakse nav iespējama, ja netiek veikta uzņēmējdarbība (komercdarbība vai saimnieciskā darbība). Tādejādi, ņemot vērā arī *Komerclikuma*1.panta otrajā un trešajā daļā minēto, komercdarbība kā obligātu elementu paredz peļņas gūšanu, bet saimnieciskā darbība kā obligātu elementu paredz atlīdzību.

Savukārt *Mājaslapa* un no tās satura izrietošie racionālie un objektīvie fakti nekādā ziņā neļauj izdarīt secinājumus, ka *Persona* kā *Mājaslapas* valdītājs veic komercdarbību vai saimniecisko darbību, kā arī *Mājaslapas* saturs nemazākā mērā nenorāda (nereklamē) tirdzniecības veicināšanu, preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu.

PTACnepamatoti, balstoties uz Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk – *FKTK*) mājaslapā pēc būtības publicēto tikai tās viedokli, izdara mākslīgu secinājumu par to, ka patērētāji tiek maldināti par iespēju likumīgi veikt noguldījumus veidojumā „MMM-2011”.

Līdz ar to *Persona* secina, ka tā nav veikusi komercpraksi, un tāpat, ja nav veikta komercdarbība, tad nav arī komercdarbības negodīguma elementa, jo *Persona*, izveidojot *Mājaslapu*, nav veikusi saimniecisko darbību un nav guvusi nekādu peļņu.

3. Pilnīgi nepamatots, lietas faktiskajiem apstākļiem ne tikai neatbilstošs, bet pilnīgi tam pretējs ir *Uzaicinājumā* izteiktais apgalvojums par negodīgu un maldinošu informācijas sniegšanu *Mājaslapā*, jo *Mājaslapā* ir sniegta Atruna un Lietošanas noteikumi. Līdz ar to *Mājaslapas* apmeklētājs, veicot jebkādas darbības – iepazīstoties ar tekstiem, izdarot secinājumus, pieņemot lēmumus – apliecina, ka ir iepazīties ar tiem. Tieši *Mājaslapas* Atrunā ir noteikts, ka „noguldījumiem un to izmaksām tīklā nav pilnīgi nekādas garantijas, un tīkla dalībniekus saista tikai „noteikumi” par savstarpējo palīdzību”. Tādejādi šajā sociālajā tīklā iesaistījušies cilvēki pilnīgi pēc savas brīvas gribas tiesību aktu izpratnē nav ieguldītāji vai noguldītāji, vai apdrošinātās personas, vai finanšu un kapitāla tirgus dalībnieki. Līdz ar to šajā sociālajā tīklā darbojošos personu attiecības nevar uzraudzīt *FKTK*, tāpat arī šajā sociālajā

tīklā iesaistījušās personas nav patērētāji un tie neslēdz līgumus ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju.

4. *Persona* uzskata, ka *PTAC* nosūtītais *Uzaicinājums* ir uzskatāms par administratīvo aktu, jo tajā tiek paziņots par lietvedības uzsākšanu, kā arī kategoriski norādīts uz *Personas* vainu, kas nav pierādīta.

5. *Mājaslapā* netiek sniegti nekādi pakalpojumi un *Mājaslapa* nereklamē un nepiedāvā nekādu pakalpojumu sniegšanu.

6. *Mājaslapas* saturs un *Personas* darbības nav radījušas un nevar radīt nekādas nelabvēlīgās sekas.

2012.gada 24.maijā *Persona* ieradās uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu un atkārtoti pamatojās uz jau iepriekš sniegtajiem argumentiem par to, ka tā nav īstenojusi komercpraksi, ka *Mājaslapā* netiek sniegti nekādi pakalpojumi un *Mājaslapa* nereklamē un nepiedāvā nekādu pakalpojumu sniegšanu, kā arī to, ka *Mājaslapas* saturs un *Personas* darbības nav radījušas un nevar radīt nekādas nelabvēlīgās sekas. Vienlaikus *Persona* norādīja turpmāko.

Mājaslapā tās apmeklētāji tika aicināti iesaistīties sociālajā tīklā (veidojumā „MMM-2011”), kura būtība ir apvienot tā dalībniekus, kuri iestājoties tīklā, veic naudas iemaksas tajā, tādejādi sniedzot finansiālo palīdzību viens otram grupas jeb tīkla ietvaros. Tīkla naudas pavairošana jeb procentu, kuri ir izdomāti, gūšanas princips ir balstīts uz to, ka nauda uz laiku tiek aizdota, par ko tiek saņemts vairāk naudas atpakaļ, kas tiek pavairota no jauno tīkla dalībnieku piesaistītajām iemaksām tīklā vai esošo tīkla dalībnieku papildus iemaksātajām naudas summām. Vienlaikus *Persona* norādīja, ka dalībnieki iesaistās tīklā, cerot uz kapitāla (iemaksātās naudas) apmēra pieaugumu, un ka saites no *Mājaslapas* ved uz tīkla oficiālo mājaslapu.

Personas rīcībā nav informācija par *Mājaslapas* apmeklētāju skaitu un dalībnieku skaitu, kuri, apmeklējot *Mājaslapu*, ir iesaistījušies veidojuma „MMM-2011” darbībā. Vienlaikus *Persona* apstiprināja, ka tīkla darbībai ir raksturīga piramīdveida shēmas darbība un ka pēc būtības ienesīgums ir atkarīgs no jaunu dalībnieku iesaistīšanās tīklā, kā arī sniedza informāciju, ka tā nav izveidojusi citu mājaslapu vai norādījusi informāciju, kura aicina iesaistīties vai jebkādā citā veidā popularizē veidojuma „MMM-2011” darbību citās mājaslapās.

Persona atkārtoti norādīja, ka ar *Mājaslapā* esošo Atrunu *Mājaslapas* apmeklētāji tiek brīdināti par to, ka noguldījumiem tīklā nav pilnīgi nekādas garantijas un tīkla dalībniekus saista tikai savstarpējie noteikumi par savstarpējo palīdzību.

Savukārt *Personas* pilnvarotā persona zvērināts advokāts [...] (turpmāk – *Pārstāvis*) norādīja, ka pēc *Mājaslapas* apmeklētāju skaita nav iespējams izdarīt secinājumu par to, cik no *Mājaslapas* apmeklētājiem ir iesaistījušies tīkla darbībā, *Mājaslapā* norādītās saites pašas par sevi ir nenozīmīgs fakts, kā arī to, ka *Mājaslapā* sniegtajā Atrunā un Lietošanas noteikumos ir sniegta informācija, ka pēc būtības nepastāv nekādi noteikumi. Līdz ar to tā ir cilvēku brīva griba, kā rezultātā rīcībspējīgas personas var pieņemt individuālus lēmumus par savu līdzekļu izlietošanu.

Vienlaikus *Pārstāvis* norādīja, ka *Personas* vaina ir jāpierāda, kā arī to, ka administratīvā pārkāpuma lieta ir jāizskata *Protokolā* izteiktā formulējuma ietvaros, proti, par *Protokolā* norādīto pārkāpuma būtību: „laika posmā no 2011.gada 28.decembra līdz 2012.gada 29.februārim[...] (p.k. [...]) izveidojot domēnu www.ienakumuplans.lv un publicējot tur aicinājumu ieguldīt naudas līdzekļus sociālajā tīklā, ar savām darbībām ir veicis negodīgu komercpraksi.”

Ņemot vērā iepriekš minēto, *Pārstāvis* lūdza izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Izvērtējot *PTAC* rīcībā esošos lietas materiālus, *Personas* un *Pārstāvja* administratīvās lietas izskatīšanas gaitā sniegtos paskaidrojumus *PTAC* secina:

[1] *NKAL1.panta pirmās daļas 2.punkts* nosaka, ka darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam, ir komercprakse. *NKAL1.panta otrā daļa* paredz, ka citi šā likuma termini un jēdzieni lietoti *PTAL* izpratnē.

Saskaņā ar *PTAL1.panta 3. un 4.punktu*, patērētājs ir fiziska persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību, bet pakalpojumu sniedzējs ir persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu patērētājam. Savukārt pakalpojums atbilstoši *PTAL1.panta2.punktam* ir personas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros par atlīdzību vai bez tās izpildīts patērētāja pasūtījums vai tāda ar patērētāju noslēgta līguma pildīšana, saskaņā ar kuru tiek iznomāta kāda lieta, izgatavota jauna lieta, uzlabota vai pārveidota esoša lieta vai tās īpašības vai veikts darbs, vai gūts nematerializēts darba rezultāts.

[2] *Mājaslapā* norādītais teksts „*Pelni aizņemoties un ieguldot*” piedāvā tās apmeklētājiem saņemt ieguldījuma pakalpojumus, kā arī saites no *Mājaslapas* sadaļām „Izmaksu atsauksmes (RU)” un „Iestāšanās atsauksmes (RU)” ved uz interneta mājaslapu <http://sergey-mavrodi.com/>(turpmāk – *Mājaslapa 1*), bet saites no *Mājaslapas* sadaļām „Noteikumi”, „Depozīti”, „Bonusi” un „FAQ” ved uz mājaslapu <http://i-mmm.com/lv/> (turpmāk – *Mājaslapa 2*). Abās mājaslapās, proti, *Mājaslapā 1* un *Mājaslapā 2* tiek piedāvāts veikt naudas noguldījumus un iesaistīties piramīdveida shēmas darbībā organizēti, sistemātiski, pastāvīgi un par atlīdzību. Papildus norādām, ka arī savā *PaskaidrojumāPersona* ir norādījusi, ka 2011.gada decembra beigās tā atvēra *Mājaslapu*, kurā tika piedāvāts noguldīt naudas līdzekļus, pēc tam nopelnot.

Personas darbība atzīstama kā saimnieciskā darbība atbilstoši *Komerclikuma1.panta* trešās daļas noteikumiem, kas nosaka, ka „*saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību.*” Tādējādi saimnieciskās darbības jēdziens satur trīs pazīmes: sistemātiskumu, patstāvību, atlīdzību. Saimnieciskās darbības jēdziena izpratne ir būtiska, ievērojot *PTAL1.panta 2. un 4.punktu*, kas paredz, ka pakalpojums jāsniedz, kā arī pakalpojuma sniedzējam ir jādarbojas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros, lai konkrētās darbības tiktu pakļautas *PTAL (NKAL)* regulējumam. Sistemātiskums nozīmē vienveidīgas darbības atkārtotību zināmā laika periodā. Ja persona noslēdz vienu darījumu, tas parasti nav uzskatāms par saimniecisko darbību *Komerclikuma* izpratnē. Piemēram, persona pārdod savu automašīnu, izīrē savu dzīvokli, izsniedz aizdevumu uz procentiem. Tomēr zināmos apstākļos arī viens darījums var tikt uzskatīts par saimniecisko darbību, piemēram, ja tās veicējs ir skaidri darījis zināmu savu gribu nodarboties ar saimniecisko darbību. Jautājums par sistemātiskumu rodas tad, ja persona, kura nav ne komersants, ne arodnieks, noslēdz viena veida darījumu divas vai vairākas reizes. Parasti jau otreiz veikta darbība dod pamatu darbības kvalificēšanai par sistemātisku. Taču kvalificējot darbību, jāņem vērā, vai personai bijis nolūks veikt sistemātisku darbību par atlīdzību, vai arī šai darbībai bijis tikai gadījuma raksturs, tās pamatā ir nejaušība vai apstākļu sakritība. Noteiktos gadījumos kvalifikācijai var palīdzēt papildus kritēriji: laika kritērijs – cik ilgā laika posmā šīs darbības ir veiktas, vai persona lietas iegādājusies ar nolūku pārdot tālāk, vai arī tās iegūtas pašpatēriņa nolūkā. Patstāvība nozīmē subjekta spēju savā vārdā patstāvīgi slēgt darījumus un noteikt savu darba laiku. Atlīdzības kritērijs ir nozīmīgs saimnieciskās darbības noteikšanā, jo darbība bez atlīdzības nevar tikt uzskatīta par saimniecisko darbību. Atlīdzības formai nav nozīmes, tā var būt atlīdzība gan naudā, gan graudā, tai skaitā atlīdzība var izpausties kā pretpakalpojums (skat., Strupišs A. A daļa Komercedarbības vispārīgie noteikumi: (1.-73. panti), A.Strupiša juridiskais birojs, Rīga, 2003., 25-26.lpp.). Līdz ar to konkrētajā gadījumā *Personai*, piedāvājot jebkuram *Mājaslapas* apmeklētājam veikt ieguldījumus sistēmā, izmantojot *Mājaslapā* publicētos rekvizītus (tālruna nr., Skype adresi utt.,) neierobežotā laika periodā (*Mājaslapas* darbības termiņā), konstatējams, ka *Personas* rīcībā konstatējama patstāvība un

sistemātiskums. Savukārt pierādījumi, ka *Persona* gūst (vai varētu gūt) atlīdzību par citu fizisku personu iesaistīšanu shēmā norādīti *Paskaidrojumā*, kuri citēti šī administratīvā akta 3.punkta otrajā rindkopā. Līdz ar to *PTAC* secina, ka *Persona* veikusi saimniecisko darbību, proti, sistemātisku, patstāvīgu darbību par atlīdzību.

Ņemot vērā augstāk minēto, *PTAC* secina, ka *Mājaslapā* piedāvātā iespēja tās apmeklētājiem veikt ieguldījumus piramīdveida shēmā ir atzīstama par pakalpojumu *PTAL1.panta2.punkta* izpratnē, savukārt *Mājaslapas* apmeklētāji, fiziskas personas, kuri, apmeklējot *Mājaslapu*, iegādājas vai varētu iegādāties pakalpojumu, proti, veicot naudas ieguldījumu, iestājas vai varētu iestāties piramīdveida shēmas darbībā, ir uzskatāmi par patērētājiem *PTAL* izpratnē.

Savukārt no šī administratīvā akta 1.punktā minētajām definīcijām izriet, ka *Mājaslapā* norādītās informācijas sniegšana ir komercprakse *NKAL* izpratnē, jo konkrētā darbība ir atzīstama par tādu, kas saistīta ar piedāvātā pakalpojuma – naudas ieguldījumu veikšanu un iesaistīšanos piramīdveida shēmas darbībā – sniegšanu un popularizēšanu patērētājiem.

[3] Saskaņā ar *NKAL1.panta* pirmās daļas 1.punktu, komercprakses īstenotājs ir ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā.

Savā *Paskaidrojumā* *Persona* ir norādījusi, ka „*Sociālajā tīklā (MMM-2011) esmu iesaistījies no 2011.gada decembra beigām, sākumā es pats noguldīju naudas līdzekļus, pēc tam kļuva par „desmitnieku” – tas ir, personu, kas menedžē struktūras darbību. Uz doto brīdi esmu „simtnieks” – persona, kas var dot rīkojumus citiem „desmitniekiem”. Gadījumā, ja persona izmantojot mani (manus kontaktus) vēlas reģistrēties sociālajā tīklā, persona vai nu pārskaita naudas summu man uz konta (Danske bankā) vai nu var turēt šo naudas summu savā kontā. Vienlaicīgi persona norāda, uz kādiem nosacījumiem viņa vēlēšies naudas summu noguldīt (termiņš, un procentu apmērs, kā arī statuss). Iestājoties termiņam cilvēks dod rīkojumu man veikt izmaksu, un es, vai nu no sava konta veicu pārskaitījumu, vai dodu rīkojumu citai personai pārskaitīt naudas līdzekļus iepriekšminētajai personai. (..) Attiecībā par to, kādus procentus es saņemu kā „simtnieks” varu paskaidrot, ka saņemu 3% no citu „desmitnieku” darbības, kā arī 5% no apgraizījuma (no piesaistīto klientu ieguldīto līdzekļu apjoma manas struktūras ietvaros).”*

Ņemot vērā augstāk minēto, to, ka *Mājaslapa* sniedz un popularizē pakalpojumu, proti, naudas ieguldījumu veikšanu un iesaistīšanos piramīdveida shēmas darbībā, kā arī to, ka *Persona* ir izveidojusi *Mājaslapu* un tādejādi sniegusi *Mājaslapā* norādīto informāciju secināms, ka *Persona* ir komercprakses īstenotājs atbilstoši *NKAL1.panta* pirmās daļas 1.punktā minētajam.

[4] *NKAL4.panta* pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta. *NKAL4.panta* otrās daļas 2.punkts nosaka, ka komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša.

Savukārt *NKAL11.panta* 9. un 14.punkts nosaka, ka komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs apgalvo vai kā citādi rada iespaidu, ka precī drīkst likumīgi pārdot vai pakalpojumu sniegt, bet tas neatbilst patiesībai, kā arī veido vai atbalsta tirdzniecības veicināšanas piramīdveida shēmu, atbilstoši kurai patērētājs maksā par iespēju saņemt atlīdzību galvenokārt par citu patērētāju iekļaušanu shēmā, nevis par iespēju gūt labumu preču pārdošanas vai lietošanas vai pakalpojumu sniegšanas rezultātā.

[5] Izvērtējot lietā esošos materiālus, *PTAC* konstatē, ka *Persona* ir pārkāpusi *NKAL4.panta* pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, īstenojot *NKAL11.panta* 9. un 14.punktā maldinošo komercpraksi jebkuros apstākļos.

Augstākminēto pārkāpumu apliecina tas, ka *Mājaslapas* augšpusē ir iekļauts teksts „*MMM 2011*” un „*Pelni aizņemoties un ieguldot*”, kā arī tas, *Mājaslapa* ir tieši saistīta ar *Mājaslapu 1* un *Mājaslapu 2*, par ko liecina šī administratīvā akta 2.punkta pirmajā rindkopā minētās saites, kas no *Mājaslapas* sadaļām ved uz *Mājaslapu 1* un *Mājaslapu 2*, tādejādi

popularizējot veidojumu ar nosaukumu "MMM-2011", kura dibinātājs ir Sergejs Mavrodi. Vienlaikus konstatējams, ka *Mājaslapā 1* un *Mājaslapā 2*, uz kurām ved saites no *Mājaslapas*, patērētāji tiek aicināti iestāties sistēmā ar piramīdveida shēmas darbību, saskaņā ar kuru tiek piesaistīti jauni shēmas dalībnieki – patērētāji, kuri, veicot ieguldījumus sistēmā, maksā par iespēju saņemt atlīdzību par citu dalībnieku (patērētāju) iekļaušanos sistēmā. Par iepriekš minētā piramīdveida shēmas darbības principu liecina *Mājaslapas 1* sadaļā „*Правила*” („*Noteikumi*”) lietotais teksts krievu valodā „*Нетникаких вложений! Никакой предпринимательской деятельности! Нет никаких операций с ценными бумагами, никаких отношений с профессиональными участниками рынка ценных бумаг, никаких ценных бумаг вы не приобретаете! (А они вам нужны? :-)) Пирамида! пирамида! пирамида! Предыдущим выплачивается только за счёт последующих! Никаких иных источников дохода здесь НЕ-Е-ЕТ!!! Нет, нет и нет!*”, kas tulkojumā latviešu valodā nozīmē: „*Nekādu ieguldījumu! Nekādas uzņēmējdarbības! Nav nekādu operāciju ar vērtspapīriem, nekādu attiecību ar profesionāliem vērtspapīru tirgus dalībniekiem, nekādas vērtspapīrus jūs neiegādājieties! (Bet tie jums ir vajadzīgi?:-) Пирамида! пирамида! пирамида! Iepriekšējiem tiek maksāts tikai uz nākošo rēķina! Nekādu citu ienākumu avotu šeit NA-A-AV!!! Nav, nav un nav.*”

Tādejādi konstatējams, ka *Mājaslapa* popularizē noguldījumu pakalpojumu sniedzēju, kas saskaņā ar FKTK mājaslapā (http://www.fktk.lv/lv/klientu_aizsardziba/bridinajumi_par_nelicencetiem_/bridinajums_atture_ties_no_sada/) 2011.gada 23.decembrī publicēto brīdinājumu ir nelicencēts ieguldījumu un noguldījumu pakalpojumu sniegšanas veidojums „MMM-2011” vai tā pārstāvis Latvijas Republikā.

[6] 2005. gada 11. maija Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK „*kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004*” (“*Negodīgas komercprakses direktīva*”), kas ir maksimālās harmonizācijas direktīva un kuras regulējums ir iestrādāts NKAL, preambulas 17.punktā noteikts, ka, konstatējot šajā direktīvā norādīto jebkuros apstākļos maldinošo komercpraksi (direktīvas I pielikums – melnais saraksts, maldinoša komercprakse jebkuros apstākļos), nav nepieciešams veikt konkrētās komercprakses ietekmes uz vidusmēra patērētāja ekonomisko rīcību (patērētāja lēmuma pieņemšanu) izvērtējumu, bet ir prezumējams, ka šāda komercprakse ir uzskatāma par negodīgu jebkuros apstākļos, proti, par aizliegtu komercpraksi jebkurā gadījumā. Direktīvas I pielikumā norādītie gadījumi ir iekļauti NKAL 11. un 13.pantā.

Līdz ar to secināms, ka konstatējot *Personas* rīcībā NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, īstenojot NKAL 11.panta 9. un 14.punktā maldinošo komercpraksi jebkuros apstākļos, nav nepieciešams veikt konkrētās komercprakses ietekmes uz vidusmēra patērētāju ekonomisko rīcību (patērētāju lēmumu pieņemšanu) izvērtējumu, proti, izvērtējumu par *Mājaslapā* sniegtās informācijas, t.sk., *Mājaslapas* sadaļās *Atruna* un *Noteikumu* sniegto informāciju un tās ietekmi uz patērētāja lēmuma pieņemšanu par ieguldījumu veikšanu un iesaistīšanos piramīdveida shēmas darbībā, jo šāda komercprakse ir uzskatāma par negodīgu jebkuros apstākļos, proti, par aizliegtu komercpraksi jebkuros apstākļos.

[7] Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma subjekts ir *Persona*, subjektīvā puse ir ar nodomu izdarīts pārkāpums, par ko liecina visi lietas apstākļi, objekts ir patērētāju kolektīvās intereses saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un objektīvā puse – *Personas* darbība, izveidojot un ieviejojot *Mājaslapā* informāciju par iespēju veikt ieguldījumus un iesaistīties finanšu piramīdveida shēmas darbībā, tādejādi apgalvojot vai kā citādi radot iespaidu, ka pakalpojumu drīkst likumīgi sniegt, bet tas neatbilst patiesībai, kā arī

atbalstot tirdzniecības veicināšanas piramīdveida shēmu, atbilstoši kurai patērētājs maksā par iespēju saņemt atlīdzību galvenokārt par citu patērētāju iekļaušanu shēmā, nevis par iespēju gūt labumu preču pārdošanas vai lietošanas vai pakalpojumu sniegšanas rezultātā, kas ir pretrunā ar NKAL.

[8] Attiecībā uz PTAC nosūtītā *Uzaicinājuma* tiesisko statusu konstatējams, ka tā saturs atbilst ne tikai labas pārvaldības principiem, bet arī tiesību normām par privātpersonu uzklaušanās pienākumu, jo tajā PTAC pie administratīvās atbildības saucamai personai dara zināmus visus PTAC argumentus un secinājumus, nodrošinot *Personai* tiesības ar tiem ne tikai iepazīties, bet arī sniegt detalizētus paskaidrojumus un pretargumentus. Tāpat arī ar PTAC *Uzaicinājumu Persona* vēl tikai tiek aicināta uz administratīvās lietas izskatīšanu klātienē, kas uzskatāms par procesuālās darbības realizāciju, kā rezultātā nav pamata uzskatīt, ka ar šo *Uzaicinājumu Personai* tiktu radītas tiesiskās sekas.

[9] LAPK250.panta trešajā daļā minēts, ka protokolu par administratīvo pārkāpumu nesastāda, ja šā kodeksa 166.¹³ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu konstatējis PTAC. Vienlaicīgi norādām, ka lietas materiālos esošais *Protokols* pēc būtības nostiprina lietā konstatētos apstākļus, nevis uzskatāms par protokolu konkrētajā administratīvajā pārkāpuma lietā. Turklāt PTAC uzsāka *Mājaslapās* sniegtās informācijas izvērtējumu pēc savas iniciatīvas, nevis pamatojoties uz *Vēstulē* minētajiem apstākļiem.

[10] Ievērojot, ka PTAC, veicot izmeklēšanas darbības internetā ir konstatējis mājaslapu <http://www.income-plan.com/>, kura pēc satura, nosaukuma un būtības atbilst *Mājaslapā* publicētajai informācijai, PTAC ir šaubas par *Personas* minēto faktisko apstākļu patiesumu, proti, ka *Persona* nav izveidojusi citas mājaslapas vai piedalījusies citos pasākumos vai darbībās, kas popularizē veidojuma „MMM-2011” darbību.

[10] NKAL15.panta astotā daļa nosaka: „Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.” Savukārt saskaņā ar NKAL15.panta devīto daļu: „Šā panta astotajā daļā minētos lēmumus Uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt arī tad, ja tai nav pierādījumu par komercprakses īstenotāja nodarītajiem zaudējumiem”.

Saskaņā ar LAPK 166.¹³ trešajā daļā minēto par negodīgas komercprakses īstenošanu fiziskajām personām uzliekams naudas sods no divdesmit pieciem līdz piecīsim latiem.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka *Personai* nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL15.panta astotajā daļā 1., 3. un 4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem. Ņemot vērā, ka *Mājaslapā* sniegtās informācijas, kuras ietekmē patērētājs var pieņemt uz maldinošas informācijas balstītu, iespējams, sev nelabvēlīgu lēmumu, turpmāka sniegšana nav pieļaujama, PTAC uzskata, ka ir lietderīgi *Personai* saskaņā ar NKAL15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto uzlikt tiesisku pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot *Mājaslapā* vai citās pēc *Personas* pasūtījuma izveidotās mājaslapās, ja tādas ir, sniegtās informācijas, kas popularizē veidojuma MMM-2011 darbību, izplatīšanu, jo ar negodīgas komercprakses izbeigšanu tiks nodrošināta patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzība, kas kā likuma mērķis ir noteikts NKAL2.pantā. Ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi un ņemot vērā LAPK9.panta pirmo daļu, proti, ka *Persona* ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL15.panta astotās daļas 5.punktu, *Personai* piemērojams administratīvais sods likumā noteiktajā kārtībā.

PTAC uzskata, ka ar administratīvā soda palīdzību *Persona* tiks motivēta savā turpmākajā darbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī *LAPK1.panta* pirmā daļa nosaka, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu un pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas.¹ Vienlaikus *PTAC* ņem vērā, ka saskaņā ar *LAPK22.pantu* administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (*LAPK239.pants*), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams *Personai* piemērot administratīvo sodu.

Kā jau iepriekš konstatēts, *Persona* ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, tādējādi pārkāpjot *NKAL4.panta* pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, un līdz ar to *Persona* tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts *LAPK 166.*¹³ *panta* trešajā daļā – par negodīgu komercpraksi.

LAPK32.panta pirmā daļa nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Saskaņā ar *LAPK 166.*¹³ *panta* trešo daļu par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divdesmit pieciem līdz piecsimt latiem.

Saskaņā ar *LAPK32.panta* otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar *LAPK21.panta* pirmās daļas noteikumiem tikai tādā gadījumā, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka *Persona* ir pieļāvusi normatīvajiem aktiem neatbilstošas komercprakses īstenošanu, kas nav uzskatāms par maznozīmīgu pārkāpumu.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, *PTAC* ņem vērā *APL 5., 13.pantu* un *66.panta* pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtošanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, *PTAC* nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar *LAPK33.pantu* mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu, un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar *LAPK34.pantu* pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, t.sk. administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā sniegtos paskaidrojumus, kā arī ņemot vērā komercprakses īstenošanas veidu, izdarītā pārkāpuma raksturu, iespējamo patērētāju interešu aizskārumu, atbildību

¹Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.

mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, *PTAC* uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu *Personai* ir uzliekams naudas sods LVL 300.00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošanu – raksturu, īstenošanas veidu un apjomu.

Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz *LAPK*23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 250.pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, *NKAL*1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.pantu, 11.panta 9. un 14.punktu, 14.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu, 15.panta devīto daļu,

n o l e m t s:

[..]

uzlikt naudas sodu LVL 300.00 (trīs simti) apmērā,

uzdot par tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot *Mājaslapas* un citu mājaslapu, ja tādas ir vai pastāv, kurās sniegta identiska satura vai pēc būtības identiska satura informāciju kā *Mājaslapā*, proti, informācija par veidojumu „MMM-2011” darbību izplatīšanu un popularizēšanu.

Pieņemto lēmumu *Personai* ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar *NKAL*16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

[..]

Direktores vietniece

K.Riekstiņa

IZRAKSTS PAREIZS